

Horúce novinky v GIS - čo vás čaká a neminie

alebo, ako to vyzerá s INSPIRE, ...

Martin Tuchyňa, JRC EC (SAŽP)
Vladimír Benko, SAŽP

Bratislava, 18. november 2008

INSPIRE – INfrastructure for **SP**atial **I**nfo**R**mation
in the **E**uropean Community

GIS - Geografické informačné systémy

Priestorové údaje a informácie

RPI – Register priestorových informácií

en: **IT → ICT → ICST**
sk: **IT → IKT → IKPT**

„Right now, geographic information or spatial information, as it is becoming known as, is moving centre stage. We move from Information Technology (IT) to Information, Communication Technology (ICT), but in the coming years we will go further to Information, Communication and Spatial Technology (ICST) as an insoluble link is created with communications and spatial information“

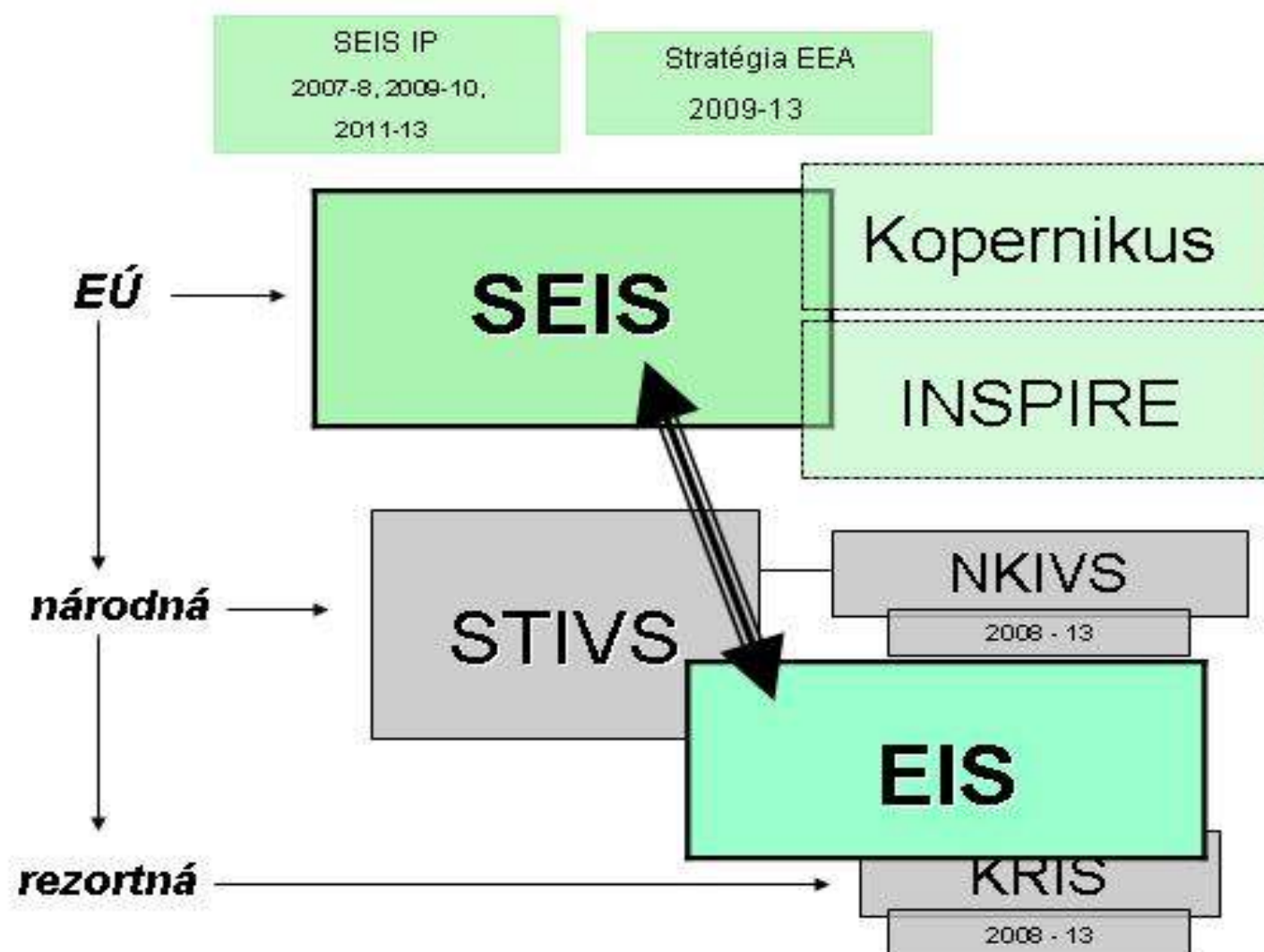
Martin Ford¹
Standardisation Expert

Projekt VESTA-GIS – NATURE-SDI*plus*

¹<http://www.nature-sdi.eu/Kick-off>

Ciele prezentácie

- Čo je to INSPIRE
 - Pokrytie
 - Oblasti /Piliere/
 - Genéza
- Situácia v EÚ
 - Metaúdaje
 - Sieťové služby
 - Zdieľanie údajov a lužieb
 - Špecifikácie údajov
 - Monitoring a reporting
 - State of play reports
- Situácia v SK a ďalšie kroky

Smernica INSPIRE 2007/2/ES zo 14. marca 2007

- INSPIRE ustanovuje všeobecné pravidlá na vytvorenie infraštruktúry priestorových údajov v Európe
 - má napomôcť pri rozhodovaní vo vzťahu k politikám a
 - činnostiam, ktoré môžu mať priamy alebo nepriamy vplyv na životné prostredie.
- INSPIRE by mala byť založená na infraštruktúrach pre priestorové informácie, ktoré sú vytvárané a prevádzkované členskými štátmi EÚ
 - INSPIRE ako distribuovaná infraštruktúra
- INSPIRE nevyžaduje zhromažďovanie nových údajov
- INSPIRE neovplyvňuje existenciu či vlastníctvo práv duševného vlastníctva
- Vstúpila **do platnosti 15. mája 2007**
- **Transpozícia** v členských štátoch **do 15. mája 2009**

Pokrytie Smernice INSPIRE

- Táto smernica sa vzťahuje na súbory priestorových údajov, ktoré spĺňajú tieto podmienky:
 - týkajú sa oblasti, v ktorej má členský štát právomoc rozhodovať a/alebo vykonáva túto právomoc;
 - sú v elektronickom formáte;
 - uchovávajú ich alebo sú uchovávané v mene:
 - orgánu verejnej moci a boli vytvorené alebo prijaté orgánom verejnej moci, alebo sú spravované či aktualizované týmto orgánom a patria medzi verejné úlohy
 - tretej strany, ktorej bola v súlade s článkom 12 sprístupnená sieť;
- týkajú sa jednej alebo viacerých z tém uvedených v prílohách I, II alebo III.

(INSPIRE zastrešuje 34 tém priestorových údajov tvoriacich 3 prílohy smernice INSPIRE)

INSPIRE - témy priestorových údajov

Príloha I

1. Súradnicové referenčné systémy
2. Geografické systémy sietí
3. Zemepisné názvy
4. Správne jednotky
5. Adresy
6. Katastrálne parcely
7. Dopravné siete
8. Hydrografia
9. Chránené územia

Príloha II

1. Výška
2. Krajinná pokrývka (land cover)
3. Ortometria
4. Geológia

INSPIRE - témy priestorových údajov

Príloha III

1. Štatistické jednotky	11. Spravované/obmedzené/regulované zóny a jednotky podávajúce správy
2. Stavby	12. Zóny prírodného rizika
3. Pôda	13. Atmosferické podmienky
4. Využitie územia	14. Meteorologické geografické prvky
5. Ľudské zdravie a bezpečnosť	15. Oceánografické geografické prvky
6. Verejné a štátne služby	16. Morské regióny
7. Zariadenia na monitorovanie životného prostredia	17. Biogeografické regióny
8. Výrobné a priemyselné zariadenia	18. Habitaty a biotopy
9. Poľnohospodárske zariadenia a zariadenia akvakultúry	19. Výskyt druhov
10. Rozmiestnenie obyvateľstva – demografia	20. Zdroje energie
	21. Zdroje nerastných surovín

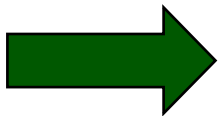
INSPIRE - Oblasti /Piliere/

- Metaúdaje
- Interoperabilita priestorových údajov a služieb
- Sieťové služby (vyhľadávacie, zobrazovacie, ukladacie transformačné, služby, umožňujúce spustenie služieb priestorových údajov)
 - sprístupnenie prostredníctvom Európskeho geo-portálu
- Zdieľanie údajov a služieb
- Koordinácia a opatrenia na monitoring a reporting

Genéza

- **Prípravná fáza (2004-2006)**
 - Spolurozhodovčí proces
 - Začiatok prípravy Implementačných pravidiel (IP)
- **Transpozičná fáza (2007-2009)**
 - Smernica vstúpila do platnosti **15. mája 2007**
 - INSPIRE Committee začal s aktivitami **26. júna 2007**
 - Pokračovanie v príprave Implementačných pravidiel
 - Transpozícia do národnej legislatívy **do 15. mája 2009**
 - Prijatie Implementačných pravidiel Komitologickým výborom
- **Implementačná fáza (2009-2013-2019)**
 - Implementačné a monitorovacie
 - Pokračovanie v príprave Implementačných pravidiel
 - Prijatie Implementačných pravidiel Komitologickým výborom

Metaúdaje

▪ INSPIRE Committee

- Prijal **14. mája 2008 návrh IP – právna forma Nariadenie EK**
- Preklady do oficiálnych jazykov **November 2008**
- SK pripomienkovanie návrhu prekladu
(http://www.sazp.sk/inspire/index.php?option=com_content&task=view&id=131&Itemid=27)
- Vstup do platnosti: 20 dní po oficiálnom vypublikovaní vo Vestníku EÚ
- Okrem IP sa pripravujú „Guidance documents“, ktoré budú vypublikované s IP
- **Po vstupe do platnosti – sa IP automaticky stávajú národnou legislatívou**
- Metadata Editor – prototyp nástroja na tvorbu INSPIRE kompatibilných metaúdajov
- Definície INSPIRE tém sú k dispozícii cez GEMET

Sieťové služby

- Návrh IP pre vyhľadávacie a zobrazovacie služby je momentálne pripravovaný pre zasadnutie najbližšieho INSPIRE Committee
19.12.2008
- Popri právne záväzných IP budú k dispozícii aj „Guidance documents“
- Po schválení IP – EK navrhne členským štátom iniciovať dialóg so subjektmi zodpovednými za implementáciu a prevádzku sieťových služieb
- Dôvodom je zabezpečenie plynulej implementácie a tvorby fóra na výmenu technických informácií súvisiacich s procesom
- V roku 2009 je plánovaný INSPIRE Architecture Workshop

Špecifikácie údajov

- INSPIRE Data Specification Drafting Team: Dokončil rámcové dokumenty (D 2.3 – D 2.7), pre proces tvorby špecifikácií údajov.
- Thematic Working Groups (TWGs) pre témy prílohy I Smernice I od 02/2008 do 09/2009 pripravovali 1. verziu špecifikácií údajov
- Na základe 1. kola pripomienok sa pripravuje 2. verzia
- Táto verzia bude predstavená na 2. kolo pripomienok v rámci SDIC + LMO v **polovici Decembra 2009**.
- **14.10.2008** – Kick off Testovania INSPIRE špecifikácií údajov pre témy prílohy I Smernice
- Testovanie má v praxi overiť navrhnuté špecifikácie údajov
- Na základe výzvy na participácii na Testovaní návrhov INSPIRE špecifikácií sa zaregistrovalo 79 SDICs + LMOs. (SK: SAŽP, ÚGKK SR)
- Výsledky testovania okrem identifikácie pripravenosti participujúcich SDICs a LMOs poskytnú dôležité informácie pre finálnu podobu IP a „Guidance documents“

Monitoring a reporting

- Na základe pripomienok z konzultácie s SDICs + LMOs je pripravovaný návrh IP pre zasadnutie najbližšieho INSPIRE Committee **19.12.2008**

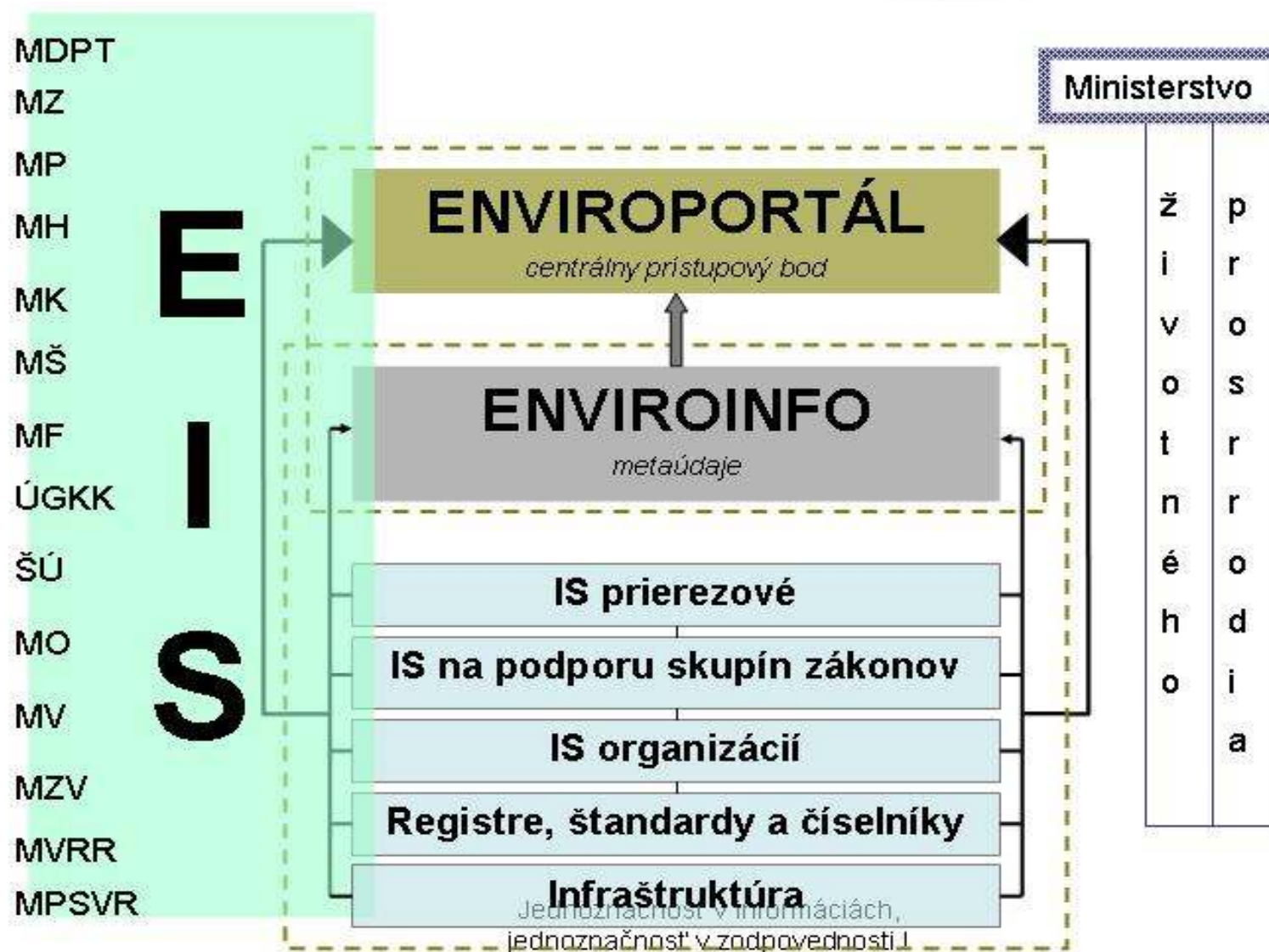
Zdieľanie údajov a služieb

- Drafting Teams for Data and Service Sharing v spolupráci s EK pracujú na príprave IP, ktorých návrh je plánovaný na začiatok roku 2009

SDI SK State of play report 2007

- Po časovo náročnom období, ktoré nasledovalo výzvu na aktualizáciu SDI State of play 2007 je na na webstránkach INSPIRE vypublikovaná 5. edícia State of play reports on Spatial Data Infrastructures in Europe, teda správ monitorujúcich stav infraštruktúr priestorových informácií v Európe.
- Tak ako v predchádzajúcich edíciách, cieľom týchto správ je opísať, analyzovať a vyhodnotiť stav národných infraštruktúr v Európe.
- Medzi hlavné výsledky tohto prieskumu patrí skutočnosť, že INSPIRE pozitívne stimuluje ďalší rozvoj infraštruktúr, obzvlášť v oblasti metaúdajov a rozvoja služieb.
- http://www.sazp.sk/inspire/index.php?option=com_content&task=view&id=137&Itemid=31

Situácia na Slovensku

Environmentálny IS (EIS)

Princípy EIS:

1. dáta spravovať čo najbližšie k zdroju
2. poskytovať raz
3. zdieľať mnohokrát
4. ľahká čitateľnosť
5. verejne prístupné so zodp. mierou agregácie
6. aj v iných jazykoch

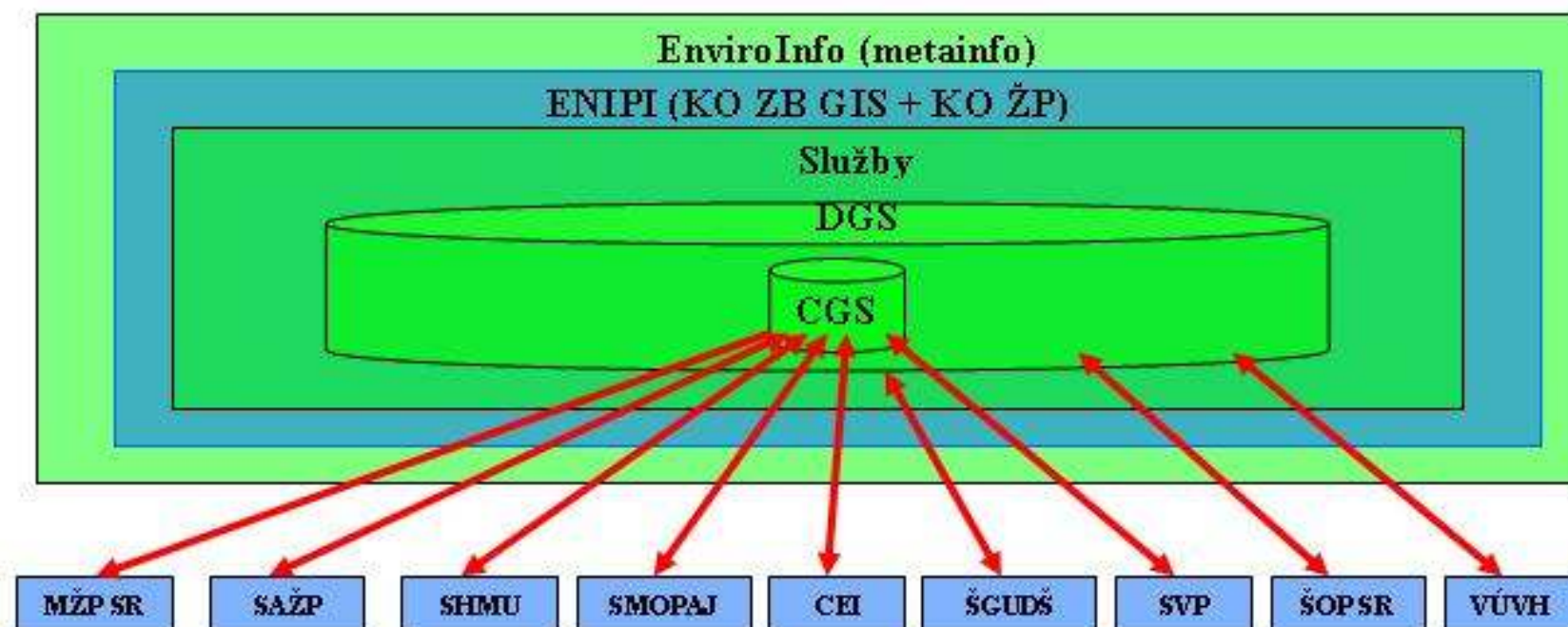
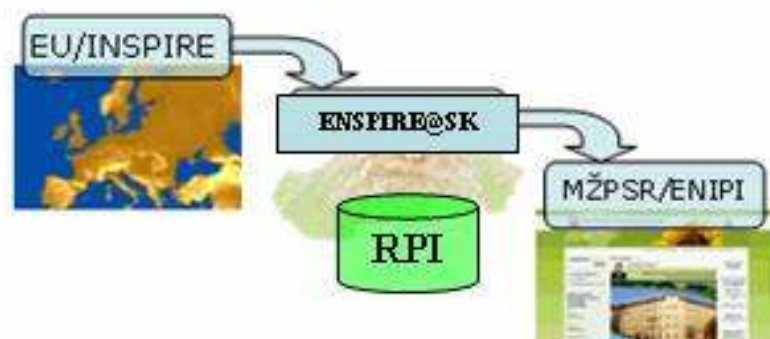
S uplatnením:

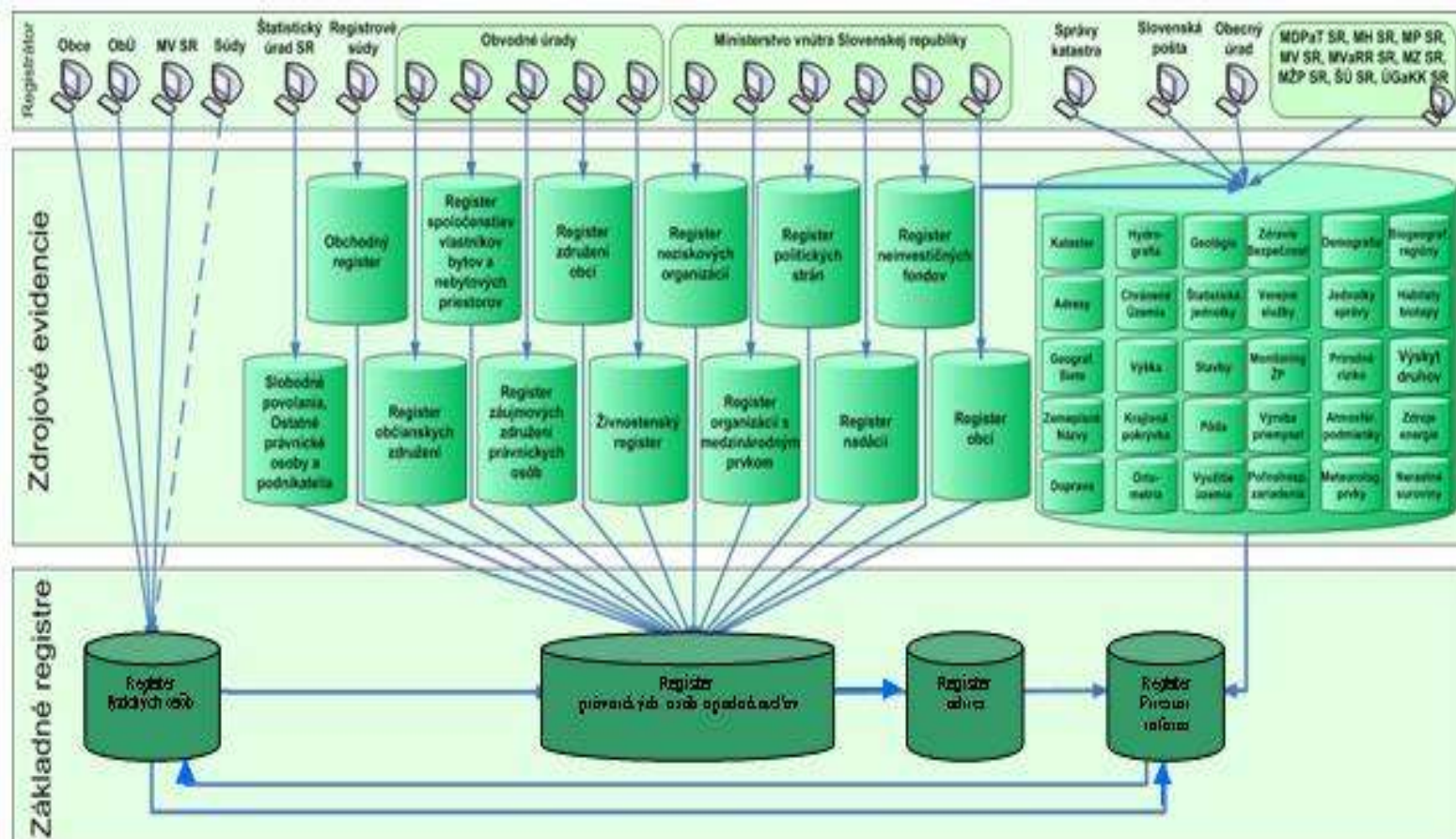
M-D-I-A-R-P-S

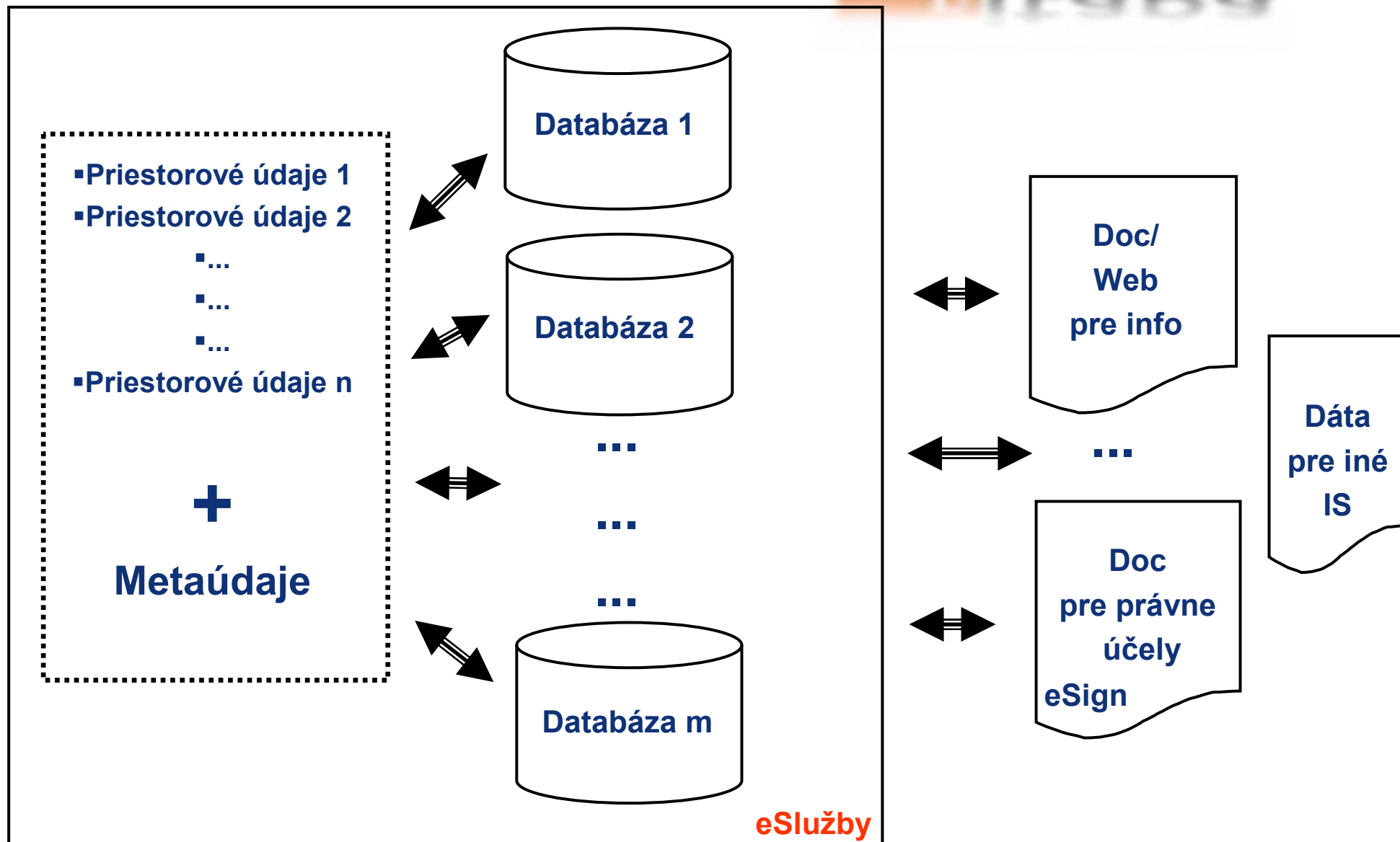
Monitoring – Dáta – Informácie – A-Z hodnotenie – Reporty – Publikovanie – Služby

a

Interoperability

Zákon o NIPI (návrh)

Zámery:

- 1. Transpozícia Smernice INSPIRE,**
- 2. Rámec pre Národnú infraštruktúru priestorových informácií,**
- 3. Právny rámec pre NKIVS, eSlužby, interoperabilitu, jednoznačnosť a zodpovednosť v oblasti priestorových údajov, informácií a ich služieb**

Zákon o NIPI (návrh)

Stav a ďalší postup - zákon:

- 1. Medzirezortná PS INSPIRE – 24.11.08,**
- 2. Návrh zákona do OPM ŽP – 26.11.08,**
- 3. Medzirezortné pripomienkové konanie,**
- 4. Legislatívna rada vlády SR,**
- 5. Vláda SR – 15.1.2009,**
- 6. Legislatívny proces,**
- 7. Prijatie NR SR – do 15.5.2009**

Zákon o NIPI (návrh) - 22 paragrafov + 3 prílohy:

Všeobecné ustanovenia

§ 1 Predmet zákona

§ 2 Vymedzenie základných pojmov

§ 3 Povinné osoby

Metaúdaje

§ 4 Obsah metaúdajov

§ 5 Povinnosti v oblasti metaúdajov

Súbory priestorových údajov

§ 6 Vlastnosti súborov priestorových údajov

§ 7 Povinnosti v oblasti súborov priestorových údajov

Zákon o NIPI (návrh) - 22 paragrafov + 3 prílohy:

Služby

§ 8 Sieťové služby

§ 9 Povinnosti v oblasti sieťových služieb

§ 10 Správa a prevádzka národného geoportálu

Spoločné využívanie súborov a služieb priestorových údajov

§ 11 Povinnosti v oblasti spoločného využívania súborov a služieb priestorových údajov

§ 12 Obmedzenia prístupu

§ 13 Spoplatnenie

Koordinácia

§ 14 Koordinácia

§ 15 Kontaktné miesto

§ 16 Ministerstvo

Zákon o NIPI (návrh) - 22 paragrafov + 3 prílohy:

Lehoty

§ 17 Lehoty v oblasti metaúdajov

§ 18 Lehoty v oblasti priestorových údajov

§ 19 Lehoty v oblasti sieťových služieb a technológií

§ 20 Lehoty v oblasti koordinácie a monitoringu

Záverečné ustanovenia

§ 21 Správne delikty

§ 22 Účinnosť

NIPI – INSPIRE@SK

Stav a ďalší postup - zákon:

- 1. Medzirezortná PS INSPIRE – 24.11.08,**
- 2. Návrh zákona do OPM ŽP – 26.11.08,**
- 3. Medzirezortné pripomienkové konanie,**
- 4. Legislatívna rada vlády SR,**
- 5. Vláda SR – 15.1.2009,**
- 6. Legislatívny proces**
- 7. Prijatie NR SR – do 15.5.2009**

Ďalší postup - proces:

- **osobitné predpisy,**
- **testovanie IP,**
- **účasť v projektoch týkajúcich sa tém,**
- **deľba práce v SR, spolupráca a koordinácia,**
- **číselníky a štandardy,**
- **popularizácia, propagácia, vysvetľovanie**

NIPI – INSPIRE@SK

- **Pripomienky,**
- **Účasť,**
- **Spolupráca**

Ďakujem za pozornosť !

vladimir.benko@sazp.sk

<http://www.sazp.sk/inspire>

<http://www.enviroportal.sk>